

1. SANTRUMPOS IR APIBRĖŽIMAI

1.1. **Įmonė** – VĮ Lietuvos oro uostai (LTOU).

1.2. **VĮ Lietuvos oro uostų korupcijos prevencijos politikos aprašas** (toliau – Aprašas) – norminis Įmonės vidaus teisės aktas, reglamentuojantis bendrąsias korupcijos netoleravimo Įmonėje nuostatas, korupcijos prevencijos politikos pagrindinius principus, o taip pat reglamentuojantis Įmonėje taikomas korupcijai atsparios aplinkos kūrimo priemones, jų įgyvendinimo koordinavimą bei kontrolę. Aprašo tikslas yra užtikrinti, kad Įmonės vykdoma veikla ir elgsena atitiktų visuomenėje priimtinus aukščiausius patikimumo, sąžiningumo, skaidrumo ir etikos standartus.

1.3. **Korupcija** – bet koks Įmonės darbuotojo elgesys, neatitinkantis jam suteiktų įgaliojimų, teisės aktuose ar Įmonės vidaus dokumentuose nustatytų elgesio standartų, siekiant naudoti sau ar kitiems asmenims, ir taip pakenkiant Įmonės, valstybės ar atskirų fizinių arba juridinių asmenų interesams.

1.4. **Korupcijos prevencija** – sisteminga veikla, kuria siekiama didinti viešojo ir privataus sektorių subjektų atsparumą korupcijai ir kuri apima korupcijos rizikos veiksnių nustatymą, įvertinimą, šalinimą ir (ar) mažinimą, sudarant bei įgyvendinant korupcijai atsparios aplinkos kūrimo priemonių sistemą.

1.5. **Korupcinio pobūdžio teisės pažeidimas** – administracinis nusižengimas, darbo pareigų pažeidimas ar tarnybinis nusižengimas, padaromas piktnaudžiaujant įgaliojimais ir tiesiogiai ar netiesiogiai siekiant naudoti sau ar kitam asmeniui, taip pat korupcinio pobūdžio nusikalstama veika.

1.6. **Korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos** – kyšininkavimas, prekyba poveikiu, papirkimas, piktnaudžiavimas. Taip pat nusikalstamos veikos, padaromos viešajame sektoriuje arba teikiant administracines ar viešąsias paslaugas piktnaudžiaujant įgaliojimais ir tiesiogiai ar netiesiogiai siekiant naudoti sau ar kitam asmeniui: neteisėtas teisių į daiktą įregistravimas, tarnybos pareigų neatlikimas, valstybės paslapties atskleidimas, neteisėtas politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimas, sukčiavimas, turto pasisavinimas, turto iššvaistymas, komercinės paslapties

atskleidimas, nusikalstamu būdu gauto turto legalizavimas, neteisingų duomenų apie pajamas, pelną ar turta pateikimas, kišimasis į valstybės tarnautojo ar viešojo administravimo funkcijas atliekančio asmens veiklą, tarnybos paslapties atskleidimas, dokumento suklastojimas ar disponavimas suklastotu dokumentu, bei kitos nusikalstamos veikos, kuriomis siekiama kyšio, papirkimo arba nuslėpti ar užmaskuoti kyšininkavimą, prekybą poveikiu ar papirkimą.

1.7. **Privatūs interesai** – Įmonėje privačius interesus deklaruojančio asmens (ar jam artimo asmens) suinteresuotumas asmenine turtine ar neturtine nauda, deklaruojančio asmens (ar jam artimo asmens) moralinė skola, moralinis įsipareigojimas ar kitas panašaus pobūdžio interesas deklaruojančiam asmeniui atliekant tarnybines pareigas.

1.8. **Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas** – procedūra, kuria nustatomi korupcijos rizikos veiksniai Įmonės veikloje.

1.9. kitos Apraše vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos įstatymuose, poįstatyminiuose teisės aktuose pateiktas sąvokas.

2. APRAŠĄ REGLAMENTUOJANTYS DOKUMENTAI

2.1. Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymas (toliau – Korupcijos prevencijos įstatymas).

2.2. Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2022 m. rugsėjo 20 d. įsakymas Nr. 3-440 „Dėl Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2020 m. rugsėjo 30 d. įsakymo Nr. 3-585 „Dėl Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos ir jos reguliavimo srities įmonių, įstaigų ir bendrovių svarbiausių atsparumo korupcijai dokumentų patvirtinimo“ pakeitimo“ (toliau – Atsparumo korupcijai dokumentai).

2.3. Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2022 m. rugsėjo 20 d. įsakymas Nr. 3-441 „Dėl Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro valdymo sričių atsparumo korupcijai politikos priemonių įgyvendinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

2.4. Lietuvos Respublikos Seimo 2022 m. birželio 28 d. nutarimas „Dėl 2022–2033 metų nacionalinės darbotvarkės korupcijos prevencijos klausimais patvirtinimo“.

2.5. Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2021 m. lapkričio 30 d. įsakymas Nr. 2-246 „Dėl Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo ir jo atlikimo tvarkos rekomendacijų patvirtinimo“ su vėlesniais pakeitimais ir papildymais (toliau – Korupcijos pasireiškimo tikimybės metodika).

2.6. Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos parengtas Antikorupcinės aplinkos kūrimo ir integralumo valstybės ir savivaldybių valdomose įmonėse vadovas, 2022 m.

2.7. Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2021 m. lapkričio 10 d. įsakymas Nr. 2-231 „Dėl Informacijos apie asmenis, siekiančius eiti arba einančius pareigas viešojo sektoriaus subjekte, Europos Sąjungos ar tarptautinėse institucijose Lietuvos Respublikos teikimu, pateikimo tvarkos aprašo ir prašymų pateikti informaciją formų tvirtinimo“ su vėlesniais pakeitimais ir papildymais (toliau - STT tvarkos aprašas).

3. TVARKOS APRAŠAS

3.1. Korupcijai atsparios aplinkos kūrimo priemonių sistema

3.1.1. Aprašas taikomas visiems Įmonės darbuotojams, įskaitant praktiką atliekančius asmenis, taip pat asmenims, kitais teisiniais pagrindais atstovaujantiems Įmonei (toliau – darbuotojai).

3.1.2. Aprašo nustatyta tvarka įgyvendinamų korupcijai atsparios aplinkos kūrimo priemonių visuma yra Įmonės vidaus kontrolės sistemos dalis ir taikoma visiems Įmonės darbuotojams.

3.1.3. Korupcijai atsparios aplinkos kūrimo Įmonėje priemonių sistemą sudaro:

3.1.3.1. korupcijos prevencijos priemonės;

3.1.3.2. antikorupcinio sąmoningumo didinimas;

3.1.3.3. personalo patikimumo užtikrinimas;

3.1.3.4. kitos įstatymuose nurodytos veiklos ar priemonės, kuriomis kuriama korupcijai atspari aplinka ar didinamas atsparumas korupcijai.

3.1.4. Korupcijos prevencija Įmonėje įgyvendinama vadovaujantis šiais principais:

3.1.4.1. **teisėtumo** – korupcijai atsparios aplinkos kūrimo priemonės įgyvendinamos laikantis Lietuvos Respublikos Konstitucijos, įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimų ir užtikrinant asmens teisių ir laisvių apsaugą; korupcijos prevencijos subjektai turi užtikrinti, kad savo veiksmais ar neveikimu jie nesudarys sąlygų korupcinio pobūdžio teisės pažeidimams;

3.1.4.2. **visuotinum** – kiekvienas Įmonės darbuotojas įsipareigoja laikytis Apraše numatytų korupcijos prevencijos priemonių, principų, vengti bet kokių korupcinio pobūdžio teisės pažeidimų, bei jam patikėtas funkcijas vykdyti sąžiningai, skaidriai;

3.1.4.3. **sąveikos** – korupcijai atsparios aplinkos kūrimo priemonių veiksmingumas užtikrinamas derinant visų korupcijos prevencijos subjektų veiksmus, keičiantis subjektams reikalinga informacija ir teikiant vienas kitam kitokią pagalbą;

3.1.4.4. **nuolatinumo** – korupcijai atsparios aplinkos kūrimo priemonių veiksmingumas užtikrinamas nuolat tikrinant ir peržiūrint korupcijai atsparios aplinkos kūrimo priemonių įgyvendinimo rezultatus bei teikiant pasiūlymus dėl atitinkamų priemonių veiksmingumo didinimo atitinkamam subjektui, kuris pagal savo kompetenciją įgaliotas įgyvendinti tokius pasiūlymus. Siekiant nuolat gerinti Įmonėje taikomas korupcijos prevencijos priemones, reguliariai atliekama įgyvendinamų antikorpucinių priemonių peržiūra ir kontrolė bei vykdomas šių priemonių veiksmingumo vertinimas;

3.1.4.5. **proporcingos korupcijos prevencijos veiklos** – korupcijos prevencijos veikla vykdoma atsižvelgiant į Įmonės dydį ir (ar) administracinius pajėgumus, priemonės taikomos tos, kurios būtinos korupcijai atspariai aplinkai sukurti, siekiant kuo mažesnės administracinės naštos;

3.1.4.6. **subsidiarumo** – už korupcijos rizikos valdymą pirmiausia atsakinga pati Įmonė; savarankiška įstaiga, kuriai Įmonė pavaldi, ir (ar) Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyba siūlo korupcijai atsparios aplinkos kūrimo priemones ar pati jas įgyvendina tik tiek, kiek tai reikalinga korupcijos rizikai Įmonėje veiksmingai suvaldyti;

3.1.4.7. **skaidrumo** – Įmonė užtikrina, kad jos veikla ir tikslai būtų skaidrūs, o pagrindiniai Įmonės dokumentai, kiek tai neprieštarauja teisės aktų reikalavimams, būtų viešai prieinami;

3.1.4.8. **asmens teisių apsaugos** – korupcijos prevencijos veikla vykdoma užtikrinant teisinio reguliavimo tikrumą ir stabilumą, apsaugant asmenų teises ir teisėtus interesus, vadovaujantis asmens duomenų teisinės apsaugos reikalavimais;

3.1.4.9. **vadovų asmeninio pavyzdžio principas** – Įmonės vadovybė savo elgesiu turi rodyti tinkamą pavyzdį, visur ir visada rūpintis darbuotojais, visada veikti Įmonės interesais ir užtikrinti, kad jų atsakomybei priskirtose veiklos srityse veikla būtų vykdoma tinkamai įgyvendinant Aprašo nuostatas. Vadovų asmeninis pavyzdys yra esminis nepakantumo korupcijai kultūros Įmonėje formavimo veiksnys;

3.1.4.10. **darbuotojų įtraukimo principas** – darbuotojai nuolat informuojami apie Įmonės vykdomas korupcijos prevencijos priemones bei pagal kompetenciją įtraukiami į šių priemonių įgyvendinimą;

3.1.4.11. **netolerancijos korupcijai** – Įmonė siekia savo veiklos partnerių, klientų, darbuotojų pasitikėjimo ir geros reputacijos, todėl netoleruojamos bet kokios korupcijos formos ir veiksmai, galintys daryti neigiamą įtaką ar žalą Įmonės reputacijai;

3.1.4.12. **atsakomybės neišvengiamumo principas** – kiekvienas asmuo, padaręs korupcinio pobūdžio veiką, neatsižvelgiant į einamas pareigas, atliekamas funkcijas, nuopelnus Įmonei, atsako teisės aktų nustatyta tvarka.

3.2. Personalo patikimumo užtikrinimas

3.2.1. Įmonė, vykdydama personalo patikimumo užtikrinimą, vadovaujasi Korupcijos prevencijos įstatymu bei STT tvarkos aprašu patvirtintomis rekomendacijomis ir siekdama įvertinti asmenų patikimumą ir mažinti korupcijos pasireiškimo tikimybę Įmonėje, organizuoja kreipimąsi į Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybą (toliau - STT) dėl informacijos apie atitinkamus asmenis pateikimo.

3.2.2. Įmonėje yra paskirtas už sąrašo dėl kurių teikiamas prašymas STT pateikti informaciją, sudarymą, atnaujinimą, paskelbimą interneto svetainėje, kreipimąsi į STT dėl informacijos apie siekiantį eiti arba atitinkamas pareigas einantį asmenį gavimo ir šios informacijos vertinimą atsakingas asmuo, kuris kiekvienais metais iki sausio 15 d. ar po kiekvienos struktūros pertvarkos arba pareigybių pavadinimų korekcijų ir pagal poreikį sąrašą atnaujina.

3.2.3. Įmonė teikia Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos (toliau - Ministerijos) Vandens ir geležinkelių transporto politikos grupei patvirtinti pareigų sąrašus, kai asmenys tikrinami pagal Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymą bei užtikrina asmenų, siekiančių eiti ar einančių šiame sąrašė nurodytas pareigas, tikrinimą.

3.2.4. Aukščiau minimos kreipimosi procedūros vykdomos remiantis Įmonės generalinio direktoriaus 2022 m. balandžio 4 d. įsakymu Nr. 1R-55 „Dėl VI Lietuvos oro uostų ketinamų sudaryti sandorių, turto sunaikinimo ir asmenų atitikties nacionalinio saugumo interesams bei korupcijos prevencijos kriterijams valdymo procesų pakeitimo“ patvirtintais procesais.

3.2.5. Kai taikomi specialieji norminiai teisės aktai dėl specialaus Įmonės statuso, gali būti atliekama patikra ir šių teisės aktų pagrindu.

3.3. Antikorupcinio sąmoningumo didinimas

3.3.1. Įmonė netoleruoja korupcijos jokiais formomis ir įsipareigoja imtis prevencinių priemonių, kad užkirstų kelią bet kurioms korupcijos apraiškoms.

3.3.2. Kiekvienas Įmonės darbuotojas turi susipažinti ir savo veikloje vadovautis Atsparumo korupcijai dokumentais bei Įmonės generalinio direktoriaus 2022 m. rugsėjo 15 d. įsakymu Nr. 1R-137 „Dėl darbuotojų etikos kodekso patvirtinimo“ patvirtintu Įmonės darbuotojų etikos kodeksu ir kitais teisės aktais, reglamentuojančiais etišką elgesį.

3.3.3. Įmonėje yra paskirti už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą bei priemonių įgyvendinimą atsakingi asmenys, kurie atlieka Korupcijos prevencijos įstatymo 24 str. 5 d. bei kitas su korupcijos prevencija susijusių įstatymų nustatytas funkcijas.

3.4. Kitos įstatymuose nurodytos veiklos ar priemonės, kuriomis kuriama korupcijai atspari aplinka ar didinamas atsparumas korupcijai

3.4.1. Įmonėje vykdomos Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo nuostatos, susijusios su interesų konfliktų prevencija ir jų šalinimu, o šioms nuostatomis įgyvendinti Įmonės generalinio direktoriaus 2022 m. spalio 4 d. įsakymu Nr. 1R-152 „Dėl viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo nuostatų įgyvendinimo VĮ Lietuvos oro uostuose tvarkos aprašo pakeitimo“ yra patvirtintas privačius interesus deklaruojančių pareigybių sąrašas ir Tvarka, kurios nuostatomis darbuotojai privalo vadovautis. Darbuotojai taip pat privalo laikytis 2021 m. gruodžio 12 d. įsakymu Nr. 1R-186 “Dėl VĮ Lietuvos oro uostų dovanų administravimo valdymo ir veiksmų, gavus neteisėtą atlygį procesų pakeitimo” patvirtintų nuostatų.

3.4.2. Įmonės darbuotojai privalo vengti situacijų, kuomet privatūs interesai galėtų susikirsti su Įmonės interesais ir turėtų neigiamos įtakos nešališkam ir objektyviam funkcijų vykdymui. Įmonė netoleruoja darbuotojų piktnaudžiavimo einamomis pareigomis ir teisės aktais suteiktų įgaliojimų viršijimo.

3.4.3. Įmonėje yra paskirtas viešųjų pirkimų prevencinę kontrolę vykdomasis asmuo, kuris atlieka vykdomų pirkimų nuolatinę rizikos analizę, apimančią rizikos nustatymą ir vertinimą. Atsižvelgiant į analizuojamą informaciją, nustatomos riziką mažinančios ir kitos valdymo priemonės.

3.4.4. Prevencinę viešųjų pirkimų kontrolę vykdomasis asmuo pirkimų rizikingumą įvertina nuolat analizuodamas: informaciją apie numatomus vykdyti pirkimus, pateiktą pirkimų plane ar pirkimų plano pakeitimuose; Viešųjų pirkimų tarnybos, teismo, audito ar vidaus tyrimo metu nustatytus pažeidimus; pirkimų procese galimus rizikos veiksnius: „vieno tiekėjo“ pirkimų ir atmetusių pasiūlymų duomenis; Bendrojo viešųjų pirkimų žodyno (BVPŽ) netinkamo kodo priskyrimą; nebūdingus, neįprastus ar pirmą kartą vykdomus pirkimus; techninių pasiūlymų vertinimo požiūriu sudėtingus pirkimus; gautų pasitvirtinusių pretenzijų skaičių ir duomenis; nepagrįstai aukštų ir (ar) specifinių kvalifikacijos reikalavimų tiekėjams nustatymą; nepagrįstai aukštų ir (ar) specifinių reikalavimų pirkimo objektui nustatymą; rizikos, susijusios su pirkimų procedūros vykdymu, bei pasiūlymų vertinimą; kitus netinkamus sprendimus viešųjų pirkimų procese; skirtingas Viešojo pirkimo komisijos narių nuomones, vertinant pasiūlymus; pirkimų organizavimo ir kontrolės tvarkų reglamentavimus (nepaskirti atsakingi asmenys, nenustatytos ar netinkamai nustatytos procedūros, neatskirtos vykdymo, sprendimų priėmimo ir kontrolės funkcijos); pirkimo sutarčių vykdymo priežiūros reglamentavimus; viešųjų pirkimų proceso audito rekomendacijas; kitą, jų nuomone, svarbią su pirkimais susijusią informaciją.

3.4.5. Kiekvienais metais viešųjų pirkimų prevencinę kontrolę vykdančias asmuo atlieka praėjusių metų viešųjų pirkimų rizikų vertinimą pagal nustatytus kriterijus, kurios rezultatai pateikiami Ministerijai.

3.5. Įmonėje taikomos korupcijos prevencijos priemonės

3.5.1. Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas

3.5.1.1. Įmonėje siekiama laiku nustatyti veiklos srityse (procesuose) kylančias rizikas (įskaitant korupcijos rizikas) ir jas įvertinus parinkti proporcingas ir efektyvias antikorpucines ir kitas prevencines priemones, suteikiančias galimybę sumažinti ar eliminuoti nustatytą riziką bei jos poveikį.

3.5.1.2. Įmonė, vadovaudamasi Korupcijos prevencijos įstatymo 10 str. 1 d., Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos ir jos reguliavimo srities įmonių, įstaigų ir bendrovių atsparumo korupcijai politikos 16 p., Korupcijos pasireiškimo tikimybės metodika ir valdydama korupcijos rizikas, kiekvienais metais, atlieka korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą mažiausiai vienoje, konkrečioje savo veiklos srityje.

3.5.1.3. Už šio vertinimo ir analizės atlikimą atsakingas už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą bei priemonių įgyvendinimą Įmonėje atsakingas asmuo (-ys).

3.5.1.4. Įmonėje yra sudarytas veiklos sričių (procesų) sąrašas, kuris analizuojamas prieš atliekant korupcijos pasireiškimo tikimybės vertinimą. Veiklos sritimi laikytina atliekama procedūra teisės aktuose jam pavestai funkcijai atlikti.

3.5.1.5. Atsižvelgiant į atliktos Įmonės veiklos sričių (procesų) vertinimo analizės rezultatus Įmonė savarankiškai iki kiekvienų metų kovo 15 d. peržiūri ir patikslina veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė sąrašą bei nusprendžia dėl veiklos sričių, kuriose einamaisiais metais būtų tikslinga atlikti korupcijos pasireiškimo tikimybės vertinimą surašant motyvuotą išvadą.

3.5.1.6. Korupcijos pasireiškimo tikimybės analizė ir vertinimas vykdomas identifikuojant rizikas bei jų veiksnius būdingus atskiroms Įmonės veiklos sritims.

3.5.1.7. Iki einamųjų metų rugsėjo 1 d. atlikus Įmonės korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą konkrečioje savo veiklos srityje, nustatytų rizikų lygiai ir rizikų suskirstymo pagal svarbą rezultatai įrašomi į Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo išvadą (toliau – Išvada) ir joje nurodoma:

3.5.1.7.1. veiklos sritis (-ys), kurioje (-iose) buvo atliekamas korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas, pateikiamas jos (-ų) trumpas aprašymas;

3.5.1.7.2. asmenys (subjektai), atlikę korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą;

3.5.1.7.3. korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo pradžios ir pabaigos laikas.

Analizuotas laikotarpis;

3.5.1.7.4. rizikos, jų lygiai, rizikų suskirstymas pagal svarbą;

3.5.1.7.5. prioriteto tvarka (pradedant nuo daugiausiai balų surinkusių aukščiausio (raudono) rizikingumo lygio) išvardijamos nustatytos rizikos, bei pateikiamas jų vertinimas matricų metodu (nurodant rizikos lygį, tikimybės ir poveikio balus, taip pat pagrindimą, kodėl skirti tokie balai).

3.5.1.8. Įmonė patvirtinusi savo motyvuotas išvadas dėl korupcijos pasireiškimo tikimybės jas skelbia savo interneto svetainėje, taip pat Ministerijos už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingam subjektui nusiunčia interneto svetainėje paskelbtos Motyvuotos išvados nuorodą kartu su Motyvuotoje išvadoje nustatytais priemonėmis, kurios skirtos korupcijos pasireiškimo tikimybei mažinti, prevencinėmis priemonėmis identifikuotiems korupcijos rizikos veiksniams valdyti ir (ar) šalinti.

3.5.1.9. Siekiant užtikrinti ilgalaikės, veiksmingos, kryptingos ir vientisos korupcijos prevencijos sistemos funkcionavimą, prevencinės priemonės identifikuotiems korupcijos rizikos veiksniams valdyti ir (ar) šalinti gali būti įtrauktos į Lietuvos Respublikos susisiekimo ministrui priskirtų valdymo sričių korupcijos prevencijos veiksmų planą (toliau – Planas) ar sudarytas atskiras Lietuvos Respublikos susisiekimo ministrui priskirtų valdymo sričių korupcijos rizikos veiksnių pašalinimo planas.

3.5.2. Korupcijos prevencijos planavimo dokumentai

3.5.2.1. Įmonė kartu su Ministerija ir organizacijomis ne trumpesniai kaip 2 metų laikotarpiui rengia Planą.

3.5.2.2. Plane, atsižvelgiant į korupcijos rizikos valdymo vertinimo, atsparumo korupcijai lygio nustatymo ir kitą tikslinę informaciją, pateikiama korupcijos rizikos veiksnių analizė, nurodomos korupcijos rizikos mažinimo priemonės, jų vykdytojai ir terminai, įgyvendinimo vertinimo kriterijai.

3.5.2.3. Už Plano įgyvendinimą ir vykdymą pagal kompetenciją atsako jame nurodytų Ministerijos administracijos padalinių, organizacijų vadovai. Įmonė periodiškai atsiskaito Ministerijai už Plano įgyvendinimo vykdymą ir teikia informaciją apie Plano įgyvendinimo vykdymo eigą.

3.5.2.4. Planas ir metinė jo įgyvendinimo ataskaita skelbiami Ministerijos interneto svetainėje.

3.5.3. Pranešimas apie korupcinio pobūdžio nusikalstamas veikas

3.5.3.1. Įmonės darbuotojas apie jam žinomą korupcinio pobūdžio nusikalstamą veiką, išskyrus veiką, kurią galbūt padarė, daro ar rengiasi padaryti jo artimieji giminaičiai ar šeimos nariai (artimųjų giminaičių ir šeimos narių sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso II skyriuje), privalo pranešti Lietuvos Respublikos prokuratūrai, Specialiųjų tyrimų tarnybai arba kitai ikiteisminio tyrimo įstaigai, jeigu jis gavo duomenų, leidžiančių pagrįstai manyti, kad buvo padaryta, daroma ši veika ar rengiamasi ją padaryti, ir jeigu teisės aktuose nėra nustatytų praneštinės informacijos atskleidimo ribojimų.

3.5.3.2. Įmonės darbuotojai apie jiems žinomą teisės pažeidimą gali pranešti Įmonėje įsteigtu vidiniu pranešimų kanalu. Šį procesą reglamentuoja Įmonės generalinio direktoriaus 2022 m. gegužės 5 d. įsakymu Nr. 1R-75 „Dėl vidinių informacijos apie pažeidimus teikimo kanalų įdiegimo ir jų funkcionavimo užtikrinimo VI Lietuvos oro uostuose tvarkos aprašo patvirtinimo“ patvirtintas aprašas. Minėtame dokumente detalizuojami pranešimo būdai ir gautų pranešimų nagrinėjimo tvarka, numatoma kaip bus saugoma informacija, susijusi su pranešėjo autoryste, ir kas yra atsakingas už šio kanalo priežiūrą, kas gauna ir tvarko juo gautą informaciją. Vidiniais informacijos apie pažeidimus teikimo kanalais priimami ir bendro pobūdžio pranešimai apie galimas neteisėtos veikos apraiškas.

3.5.4. Kitos korupcijos prevencijos priemonės

3.5.4.1. Siekdami nulinės korupcijos tolerancijos, ugdyti ir kurti antikorupcinę kultūrą ir aplinką, didinti antikorupcinį sąmoningumą, Įmonėje yra įdiegti antikorupcinio elgesio standartai bei rengiamos įvairios švietimo priemonės: įvadiniai bei specializuoti mokymai, konferencijos, seminarai, metodinės pagalbos renginiai, popietės, diskusijos ir kiti renginiai korupcijos prevencijos ir korupcijai atsparios aplinkos kūrimo klausimais.

3.5.4.2. Įmonė antikorupcinius mokymus ir kvalifikacijos tobulinimo kursus organizuoja vadovaudamasi Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos ir jos reguliavimo srities įmonių, įstaigų ir bendrovių darbuotojų antikorupcinių mokymų programa. Įmonėje yra parengta susisiekimo sektoriaus korupcijos prevencijos programos tikslus atitinkanti korupcijos prevencijos mokymų programa, taip pat periodiškai organizuojami darbuotojų mokymai įvairiomis korupcijos prevencijos temomis. Įmonėje taip pat reguliariai vykdomas už korupcijos prevenciją atsakingų asmenų kvalifikacijos kėlimas. Šiuos procesus reglamentuoja Įmonės generalinio direktoriaus 2021 m. spalio

6 d. įsakymu Nr. 1R-151 „Dėl valstybės įmonės Lietuvos oro uostų korupcijos prevencijos mokymų programos patvirtinimo” patvirtinta mokymų programa.

3.5.4.3. Įmonėje siekiant įvertinti bendruosius korupcijos prevencijos veiklos rezultatus, t. y. kiek ir kokių korupcijai atsparios aplinkos kūrimo priemonių yra įdiegta, šių priemonių diegimo kokybę ir praktinį pritaikomumą bei jas taikant pasiektus rezultatus, kiekvienais metais yra atliekamas atsparumo korupcijai lygio (toliau – AKL) nustatymas, kurį atlieka už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą ir priemonių įgyvendinimą atsakingi subjektai.

3.5.4.4. Įmonė apskaičiuoja AKL rezultatus, parengia ir patvirtina Išvadą, kurią skelbia interneto svetainėje. Paskelbus Išvadą interneto svetainėje, jos nuoroda taip pat atsiunčiama Ministerijos už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingam subjektui.

3.5.4.5. Įmonėje ne rečiau kaip kartą per 3 metus atliekamas korupcijos rizikos valdymo vertinimas, kurį atlieka Įmonės Vidaus audito skyrius.

3.5.4.6. Įmonės vadovas, susipažinęs su korupcijos rizikos valdymo vertinimo išvadamis ir susijusiais dokumentais, prireikus priima sprendimus dėl korupcijos rizikos valdymo tobulinimo ir apie priimtus sprendimus paskelbia interneto svetainėje. Korupcijos rizikos valdymo vertinimo išvadą Įmonė atsiunčia Ministerijos už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingam subjektui susipažinti.

3.5.4.7. Įmonė, pradėdama bendradarbiavimą su naujais veiklos partneriais, įvertina galimas rizikas. Įmonė deda visas protingas pastangas, kad supažindintų savo veiklos partnerius su Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2020 m. rugsėjo 30 d. įsakymu Nr. 3-585 „Dėl Lietuvos Respublikos Susisiekimo ministerijos ir jos reguliavimo srities įmonių, įstaigų ir bendrovių svarbiausių atsparumo korupcijai dokumentų patvirtinimo” patvirtintu Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos ir jos reguliavimo srities įmonių, įstaigų ir bendrovių veiklos partnerių elgesio kodeksu (toliau – Veiklos partnerių elgesio kodeksas) bei Įmonės generalinio direktoriaus 2022 m. birželio 21 d. įsakymu Nr. 1R-97 „Dėl veiklos partnerių etikos kodekso patvirtinimo” patvirtintu Veiklos partnerių etikos kodeksu.

3.5.4.8. Įmonė siekia / deda visas protingas pastangas, kad gautų įsipareigojimą jų laikytis, bei numato teisines įsipareigojimų nevykdymo pasekmes. Teisines pasekmes už įsipareigojimų nevykdymą veiklos partneriams išsamiai reglamentuoja Veiklos partnerių elgesio kodeksas.

3.5.4.9. Įmonė kontroliuojančioms institucijoms teikia informaciją apie savo veiklą kovojant su korupcija. Informacija, vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. balandžio 18 d. nutarimo Nr. 480 „Dėl Bendrųjų reikalavimų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų interneto svetainėms aprašo patvirtinimo“ nuostatomis, taip pat skelbiama Įmonės interneto svetainėje skyriuje „Korupcijos prevencija“, „Pranešėjų apsauga“ ir, esant poreikiui, kitose visuomenės

informavimo priemonėse bei kitais būdais. Darbuotojai apie korupcijos prevencijos veiklą bei vykdomas priemones periodiškai informuojami intranete, susirinkimų bei mokymų metu.

3.5.4.10. Siekdama sėkmingai iširti korupcinio pobūdžio teisės pažeidimus ir vykdyti korupcijos prevenciją, Įmonė aktyviai bendradarbiauja su korupcinio pobūdžio nusikalstamas veikas tiriančiomis valstybės institucijomis ir (ar) kitais patyrusiais ir kompetentingais korupcijos prevencijos specialistais (ekspertais) kartu organizuodami korupcijos prevencijos mokymus, skaitydami pranešimus, dalydamiesi savo praktine ir teorine patirtimi.

3.6. Aprašo įgyvendinimas, priežiūra ir kontrolė

3.6.1. Įmonės generalinis direktorius formuoja korupcijos prevencijos politiką atsižvelgdamas į Įmonės įstatuose įtvirtintą kompetenciją spręsti Įmonės veiklos organizavimo klausimus.

3.6.2. Specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus ar jo įgalioto asmens pavedimu STT pareigūnų, kuriems pavesta atlikti ar koordinuoti korupcijos rizikos analizės atlikimą, siūlymu, suderinus su tiesioginiu vadovu, Įmonėje gali būti atliekama korupcijos rizikos analizė.

3.6.3. Įmonės darbuotojai privalo nedelsdami informuoti apie galimos korupcijos atvejus pateikdami informaciją savo tiesioginiam vadovui ir (ar) už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingus asmenis.

4. BAIGIAMOSIOS APRAŠO NUOSTATOS

4.1. Įmonės darbuotojai privalo supažindinti su Aprašo nuostatomis ir įsipareigoti jų laikytis.

4.2. Aprašo nuostatų pažeidimas laikomas darbo pareigų pažeidimu, už kurį taikoma Įmonės vidaus teisės aktuose ir Lietuvos Respublikos teisės aktuose numatyta atsakomybė. Tais atvejais, kai Aprašo pažeidimas turi nusikalstamos veikos požymių, apie tai pranešama kompetentingoms institucijoms ir už šias veikas gali būti taikoma Lietuvos Respublikos teisės aktais nustatyta atsakomybė.

4.3. Šio Aprašo nuostatos taikomos tiek, kiek šių teisinių santykių nereglamentuoja Lietuvos Respublikos įstatymai ir kiti teisės aktai.

4.4. Aprašas skelbiamas viešai. Įmonė siekia, kad Aprašo nuostatų laikytųsi Įmonės veiklos partneriai ir kitos suinteresuotosios šalys.

4.5. Už savalaikį Aprašo atnaujinimą atsakingas Saugos ir saugumo departamento Prevencijos skyriaus vadovas.